Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Enkarna Furundarena Goenaga Loretxu

Mutriku, Gipuzkoa (1919-2014)

Aurkibidea

Biografia

Mutrikun jaioa 1919an. Gerra zibila hasi zenean, Loretxu tabernan zegoen lanean. Saturraranera joaten zen bertan preso zegoen Ana Ariasi jatekoa ematera eta haren seme Leonardo Davilaren amapontekoa izan zen. Gerra zibilaren inguruko kontuak jasotzeko egin zion elkarrizketa Arantza Ugartek 2004an.

Zintak

MUT-064

- **Proiektua**: Mutrikuko gerra zibilaren memoria
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ugarte, Arantza
- **Data**: 2004-01-01
- **Iraupena**: 36 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Sapsootham, Itziar
- **Emalea**: Ugarte, Arantza

Pasarteak

1. Igandero Saturraranera preso bat bisitatu eta janaria eramatera

- **Erref**: MUT-064/001
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:01:52
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Igandetan Saturrarango kartzelara joaten zen, preso bati (Ana) aste guztirako janaria eramatera. Autobusean joaten zen eta bisita gelan elkartzen ziren.

2. Saturrarango preso baten semearen ama pontekoa I

- **Erref**: MUT-064/002
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 00:01:52. **Bukatu**: 00:04:27
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Saturraranen bisitatzen zuen presoaren semearen amabitxia zen Enkarna. Leonardo zuen izena. Ama pontekoa izateko proposamena Teodorok egin zion, aitabitxi izango zenak. Herrian amabitxi egin ziren beste batzuk.

3. Saturrarango presoei jateko latak eramaten zituen

- **Erref**: MUT-064/003
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:04:27. **Bukatu**: 00:06:55
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Saturrarango kartzelako haur baten amabitxi egin zenean hasi zen igandero janaria eramatera joaten. Gehienbat latazko janaria eramaten zuen. Hogei urte zituen Enkarnak eta ordurako Loretxun taberna lan egiten zuen.

4. Loretxu tabernan soldaduak

- **Erref**: MUT-064/004
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:06:55. **Bukatu**: 00:08:38
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Presoak Saturraranera nola eramaten zituzten ez zuen inoiz ikusi. Loretxu tabernara soldadu italiarrak, alemanak, nafarrak, galiziarrak... egoten ziren.

5. Saturrarango preso baten semearen amapontekoa II

- **Erref**: MUT-064/005
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 00:08:38. **Bukatu**: 00:10:09
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Ana Arias deitzen zen Saturraranen bisitatzen zuen presoa; semea, Leonardo Dávila. Uste du senarra fusilatu egin zutela. Leonardoren ama pontekoa da Enkarna. Aita pontekoa, Leonardo, Saturrarango kartzelako errekadista izan zen.

6. Saturraranetik irten eta Mutrikun bizitzen gelditu ziren emakumeak

- **Erref**: MUT-064/007
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:11:40. **Bukatu**: 00:13:34
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Saturrarango kartzelako atezaina Teo deitzen zen eta Tetuan baserrian bizi ziren. Teodoro ordea, kartzelako errekadista zen. Presoak atera zituzten arte, kartzelara bisitan joaten zen. Libre gelditu ziren batzuk (Maria, Carmiña, Juana "kastellania", Felipa "kastellania"...) Mutrikun gelditu ziren bizitzen.

7. Ana Arias, Saturraranen egondako presoa

- **Erref**: MUT-064/009
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:14:36. **Bukatu**: 00:16:30
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Teodorok eskaini zion Saturrarango kartzelako haur baten ama pontea izatea. Igandero joaten zen autobusean kartzelara. Presoak oso esker onekoak ziren. Ana Arias, jostuna zen. Enkarnak hariak eta materiala eramaten zizkion.

8. Gerrari buruzko kantu bat

- **Erref**: MUT-064/011
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:18:51. **Bukatu**: 00:21:20
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
Katalin Fondaberrik, gerrari buruz egindako abesti bat kantatzen du. Katalini buruz: janzkera, jarrera...

9. Gerra garaiko kontuetaz ezkutuan hitz egiten

- **Erref**: MUT-064/013
- **Iraupena**: 0:00:55. **Hasi**: 00:22:05. **Bukatu**: 00:23:00
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Gerra garaian, Pura Apalegi alkatearen emazteak, irratian entzundakoak kontatzen zituen herrian. Ezkutuan hitz egiten zuten.

10. Gerra garaiko kontuak Mutrikun

- **Erref**: MUT-064/014
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:23:00. **Bukatu**: 00:25:14
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:
Bittor Berasaluzeri buruz. Erreketeak.

11. Emakume Abertzale Batza Mutrikun: antzerkiak, bakarrizketak,

- **Erref**: MUT-064/016
- **Iraupena**: 0:02:21. **Hasi**: 00:25:20. **Bukatu**: 00:27:41
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika
- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:
II. Errepublika aldarrikatu zenean, batzokiak ireki ziren. Emakume Abertzale Batzan antzerkian ibili zen. Egin zuen lehenengo antzezlana bakarrizketa bat izan zen. Euskarazko emanaldiak ere egiten zituzten. Zehazki bat gogoratzen du.

12. Zirkulo karlistan antzeztera behartuta

- **Erref**: MUT-064/017

- **Iraupena**: 0:03:45. **Hasi**: 00:27:41. **Bukatu**: 00:31:26
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak
- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:
Zirkulu karlistan ere antzerki emanaldiak eman izan ditu, behartuta. Antzerkiak, soldaduen gabonsariak ordaintzeko antolatzen zituzten. Bi antzezlan egin zituzten. Bera zen abertzale bakarra. Beste antzezleak.

13. Antzerkia Mutrikun Errepublika garaian

- **Erref**: MUT-064/018
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:31:26. **Bukatu**: 00:33:36
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:
Emakume Abertzale Batzan astero antzerkian ibiltzen ziren. Fermin Lekunderen bidez hasi zen Enkarna. Joakin Txiki, Antonio Arkotxa, Pedro Toloño, Maritxu Andonegi...

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-17

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com